

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticum

Wiestner, Jacob

Monachii, 1705

II. De Juribus Parochiarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62668](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62668)

necessario non inferitur, Gonzalez *l. cit. n. 57.* Ratio de Fonte Baptismali est; quia Ecclesia Baptismalis & Parochialis esse possunt, & aliquando sunt distinctæ, secundum Glossam in *Clement. 1. V. Mariem, de Sent. excom. & Fagnanum in c. Cum contingat. 29. de Decimis n. 29.* & potestatis Ecclesiasticæ ordinatione, imò & consuetudine introduci potest; ut filii Parochianorum unius Parochiæ in alia baptizentur, Gonzalez *ibid. n. 52.* De Cimiterio autem; quia hoc & Sepulturæ jus ex privilegio, Juri communi inserto, etiam competit Mendicantibus, *Clement. Dudam 2. §. Verùm & Extravag. 2. inter comm. de Sepulturis;* aliis verbò, uti & Ecclesiis atque Capellis secularibus non curatis ex consuetudine, atque etiam ex Episcopi concessione competere potest, & competit non infrequenter, *Flaminus de Resignat. Lib. 2. q. 1. n. 108.* Eadem fere ratio est aliorum Sacramentorum: quorum, præter Pœnitentiæ & Eucharistiæ, administrationem, etsi regulariter & ferè semper exercent, aliquando tamen ex accidenti non habere potest Ecclesia Parochialis, ut cum *cit. Gonzalez n. 57.* advertit Barbosa *cit. cap. 1. n. 34.*

Dubium hoc loco est, an Parochia sit beneficium Curatum. Dicitur autem beneficium Ecclesiasticum Curatum aliquando latè, prout cura includit etiam potestatem sive Jurisdictionem spiritualem Fori externi, quæ visitandò, leges & censuras ferendò, ab his absolvendò, in exerceandò aliæque morum correctionem spectantia faciendò exercetur, juxta *c. Dudam 54. §. Verùm, V. Sed cum in Jure, de Electione:* quò modò acceptum beneficium curatum à Parochiali differre, & illò latius patere, ex dictis est indubitatum: aliquando verò propriè & strictè pro cura sive potestate & jurisdictione spirituali, quæ in Foro Pœnitentiæ inter-

no per Sacramentorum, Pœnitentiæ præfertim atque Eucharistiæ, administrationem ex officio exercetur, juxta dicta *n. 2.* Quò modò acceptum Beneficium Curatum cum Parochiali ferè convenire, pluribus relatis tradit *cit. Barbosa n. 47.*

ARTICULUS II.

De Juribus Parochiarum.

SUMMARIUM.

10. Talia sunt I. Collatio Baptismi,
  11. Hodie fere solis Parochiæ competens.
  12. II. Sacramentalis Absolutio Parochianorum,
  13. Aliis clericis ex commissione Parochorum:
  14. Privilegiò Apostolicò Regularibus,
  15. Et certis casibus cuius Sacerdoti competens.
  16. III. Dispensatio SS. Eucharistiæ,
  17. Indultò Apostolicò etiam Regularibus permessa.
  18. IV. Solemnizatio & Benedictio Nuptiarum.
  19. V. Extrema Unctionis administratio.
  20. VI. Celebratio Missæ diebus Festis in propria Parochia,
  21. Minori tamen, quàm olim, rigore hodie audienda.
  22. VII. Predicatio Verbi Divini & Catecheses,
  23. Privilegiò Regularibus permessa.
  24. VIII. Dispensatio Sacrorum cinerum, Cereorum, Palmarum &c.
  25. IX. Festorum, Vigiliarum Jejuniorum &c. denuntiationes.
  26. X. Jus Sepultura & Canonica portio nis.
- Z. z. z
- Jura Ec-

Ic. **J**ura Ecclesiis Parochialibus earumque Rectoribus competentiā, & fere spectantia ea, quae Parochiani vel ab illis recipere & petere, aut iis pendere & praestare de Jure ordinariē tenentur, à Panormit. *ad hanc Rubr. n. 2.* Azor *p. 2. Instit. lib. 3. cap. 12. q. 4.* & Card. de Luca *Theatr. V. & J. de Paroch. disc. 24. n. 3.* varia recensentur. Praecipua sunt

Primo Fons Baptismalis; quantumvis enim validè, & in necessitate etiam licitè baptizare valeat quivis, etiam laicus ac femina, imò & paganus: dummodo formam Ecclesiae servet: &, quod ista, baptizandò etiam ipse intendat, *can. Ad limina, 30. q. 1. can. Si qui necessitate, 16. can. Romanus 21. dist. 4. de Conf. c. 1. de Summa Trinit. & Concil. Florent. in Decreto Eugenii post Sess. ult. §. Primum.* Ordinariē tamen & ex proprio officio Pastoralis eum conferendi potestas post Papam per se & primò competit Episcopis ac Parochis, respectu infantium suorum dioecesanorum & parochianorum ita; ut non tantum Sacerdos simplex, sed Episcopus quoque & Parochus dioecesanorum & parochianorum alienorum infantes, extra casum necessitatis, & sine commissione vel licentia proprii baptizans, graviter peccet, *Saà V. Baptismus n. 6. & Bonacina de Sacrament. dist. 2. p. 5. n. 10.* sicut & parentes, si extra talem casum proles suas, sine expressa vel saltem rationabiliter praesumpta licentia proprii, alieno Parocho vel Sacerdoti offerant baptizandas; quia Ecclesiae Ordinationem & alienum jus violant ipsi, & aliis eadem violentibus cooperantur, *Laiman. Lib. 5. Tract. 2. cap. 7. n. 2 & Barbosa de Offic. Parochi cap. 18. n. 11.*

II. Neque obstat; quòd Religiosis Societatis JESU à Paulo III. *Constitutione*, quae incipit *Inter cunctas*, 1545. concessa sit facultas Poenitentiae, Eucharistiae & alia

Sacramenta sine alicujus praedictio ministrationi: quae postrema verba ne interpretentur, vi ejus privilegii Apostolici etiam Baptismi & extremae Unctionis administrationi eis concessa videri possent. Respondeo id quidem, si loquamur, de terris Infidelium aut etiam haereticorum, fundatas aut Catholicas Parochias non habentibus, cum; quia id faciendò nulli afferunt praedictio: tum verò; quia ad Ecclesias fundandas eò mittuntur, *Suarez Tom. 4. de Relig. lib. 9. cap. 4. n. 5.* Non etiam, si sermo sit de terris Fidelium, aut Infidelium quidem, sed Parochias imfundatas habentibus; quia in his Baptismum & extremam Unctionem, extra casum necessitatis, sine proprii Parochi vel Episcopi licentia administrari ab ipsis non posse, certum est, cum id cederet in praedictio Parochorum: quibus ipsi Parochiae collatione concessa videtur potestas sui districtus, sicut Fidelibus caetera Sacramenta, & illorum prolihus Baptismum administrandi, sic etiam ipsius collatione iis, quorum parentes Fideles non sunt, ingressum in Ecclesiam appetentibus, ut tanquam securus, imò & probolitus docet idem *n. 8. & Palao Tract. 19. dist. 1. p. 9. n. 3.*

Secundò & praecipue Forum Poenitentiale: cui post Papam & Episcopum dioecesanum parochiani sive fideles in parochia aliqua verum aut quasi domicilium habentes, ita subjiciuntur; ut poenitentiam ad annos discretionis pervenerint, Parocho tanquam proprio suo Sacerdoti peccata sua, saltem semel in anno confiteri, *c. Omnis viriusque 12. de Poenit. & Remiss. & contra Parochos ipsi Sacramentum Poenitentiae non tantum semel in anno, aut quando alias obligantur, ut Sponsus Confessor n. 14. & Actilla V. de solutio n. 27. voluerunt: sed quoties ipsi ex justa causa petierint, & Parochus*

expedire iudicabit, administrare teneatur, Azor p. 1. *Instit.* lib. 2. cap. 17. q. 10. & Bonacina l. cit. *disp.* 5. q. 7. p. 4. §. 2. n. 23. Alienus verò Parochus aut Sacerdos, quantumvis aliàs ad excipiendas pœnitentium Confessiones approbatus sit, talium parochianorum Confessiones, etiam intra propriam Parochiam fines audire, eosque absolvere sine proprii ipsorum Parochi consensu licet. imò & validè de Jure & regulariter non possit; propter defectum jurisdictionis ad Absolutionis valorem requisitæ à Concilio Florent. in *cit. Decreto* §. *Quartum* & Trident. *Sess.* 14. cap. 7. ut cum Navarro in *can. Placuit* 3. de *Penit.* *disp.* 6. à n. 47. & aliis docent *cit.* Azor p. 2. lib. 3. cap. 12. q. 10. & Laiman *cit.* lib. 5. *Tract.* 6. cap. 10. n. 1.

13. Dixi autem primò, *Sine proprii Parochi consensu*; quia ex istius commissio-
ne ipsius parochianorum Confessiones au-
diti à quolibet ab Ordinario approbato
sacerdote posse, clarè insinuat *c. Omnia*
cit. *V. Si quis autem*, dum asseritur, alie-
no peccata confiteri volenti licentiam à
proprio sacerdote postulandam. Non
opus tamen semper est istius licentiæ sive
consensu expresso, sed aliquando sufficit
tacitus: quem habet, qui, ut hodie non
infrequenter fit, propriò sciente & non
contradiciente peccata sua alieno Parocho,
aut alteri ab Ordinario approbato Sacer-
dote confitetur, Azor *cit.* q. 10. Imò et-
iam, si alteri confitendi licentiam petenti,
proprius parochus injustè deneget: & pa-
rochianus sine periculo salutis, ut v.g. Pa-
rochi concubina, aut famæ propter ju-
stum metum revelationis &c. proprio
Parocho confiteri, & licentiam ab Epi-
scopo petere non valeat, ipsum nihilomi-
nus alteri confiteri posse, *arg. can. Pla-*
cuit cit. plures non improbabiliter do-
cent cum Navarro in *can. cit.* n. 144. Syl-
vestro *V. cit.* q. 6. & Henriquez *Lib. 6. cap.*

13. n. 4. Contrarium tamen, aliis DD. re-
latis, defendit Suarez *Tom. 4. de Penit.*
disp. 27. f. 4. *conclus.* 2.

Dixi secundò, *Jure communi*; quia I 4.
speciali jure, v.g. ex privilegio Mendican-
tes & alii Sacerdotes Regulares Ordinum,
cum ipsis in privilegio communicanti-
um, ab Ordinario approbati, & à suis Su-
perioribus expositi quorumcunque Fide-
lium Confessiones, non solum intra, sed
etiam extra suas Ecclesias v.g. in secula-
rium agrotantium domibus excipere
possunt, Parochorum licentiæ minimè
requisitæ; quia jurisdictionem delega-
tam à summo Pontifice, qui Ordina-
rius & generalis omnium totius Chris-
tiani Orbis fidelium Episcopus & Pastor
est, Glossa *fin.* in *c. fin. de Penit.* in 6. ac-
ceperunt editis variis Constitutionibus,
quas allegant Rodriguez *Tom. 1. Regular.*
q. 60. *art.* 4. & Donatus *Prax. Regular.*
Tom. 3. tract. 4. q. 34.

Dixi tertio, *Regulariter*; quia à DD. I 5.
excipi solent tres casus: quibus ex per-
petua Ecclesiæ Consuetudine quilibet ritè
ordinatus Sacerdos quoscunque fideles
absolvendi potestatem, in ipsa Ordina-
tione acceptam habet: scilicet Primò,
si confitens solummodo habeat peccata
venialia. Secundò, vel mortalia quidem,
sed à quibus jam semel legitime est abso-
lutus; cum enim hujusmodi peccatorum
Confessio ex nulla obligatione, sed ex
mera devotione fiat, conveniens omnino
erat, ab iis absolvendi potestatem omni-
bus concedi. Tertio, in articulo sive pe-
riculo mortis: in quo constitutum, ne
restrictæ jurisdictionis & reservationis
occasione facile pereat, à quibuscunque
peccatis & censuris absolvi à quocunque
Sacerdote in Ecclesia DEI semper potuis-
se, expressè traditur à Concilio Trident.
cit. cap. 7. *cit.* Suarez *disp.* 26. f. 4. n. 1. &
f. 5. n. 2. & Laiman *cap.* 10. n. 2.

Z z z

Tertium

16. Tertium est Dispensatio Sacramenti Eucharistiæ; hanc enim non tantum Parochi ex officio suo, ad pascendas oves suas ipsos obligante, subditis parochianis, quoties rationabiliter petunt, ministrare tenentur, Navarrus in *can. Placuit cit. n. 152. cit.* Bonacina *disp. 4. q. 9. sp. 1. n. 14.* & Barbosa *cap. 20. n. 15.* sed fideles, tempore quidem nascentis & primavò spiritu adhuc ferventis Ecclesiæ singulis diebus, *can. Episcopus 38. junctâ Glossâ fin. disp. 1. de Consec. postea, crescente Fidelium numero & Charitate refrigescente, quot annis ter, scilicet in Nativitate Domini, Paschate & Pentecoste, can. Etsi 15. can. Seculares 18. ibid. disp. 2.* hodie verò saltem semel in anno & tempore Paschali à proprio quisque Parocho, vel ex ejus commissione ab alio Sacerdote percipere ex obligatione solet, *c. Omnis cit.* et si enim ex institutione Christi & vi Ordinationis suæ Sacramentum hoc conficendi, & ministrandi etiam, potestas Sacerdotibus omnibus competat, hanc tamen licitè non exercent: nisi ad id Ordinarium, ut Papa, Episcopus, Parochus, vel ab istorum aliquo delegatam habeant jurisdictionem; quia Sacramentorum & præsertim Eucharistiæ dispensatio proprium munus est Pastorum: & propterea non nisi ab ipsis, eorumve commissione vel licentiâ, saltem tacitâ, usurpari valet, Ugolinus *de Offic. Episc. cap. 15. §. 7. n. 1. & cit. Suarez disp. 72. f. 2.*

Qui verò absque ulla eorum licentiâ eam fidelibus ministraret, graviter peccaret: & si Religiosus esset, de Jure ipsò factò incurreret excommunicationem, Papæ absolutioni reservatam, *Clem. 1. de Privileg. ubi Barbosa n. 3.* exceptò casu extremæ necessitatis five articuli aut periculi mortis: in quo constitutum infirmum SS. Eucharistiæ Sacramentò reficere à quolibet Sacerdote &, tali absente aut

irrationabiliter nolente, etiam à Diacono posse, *ex S. Clem. Romani Lib. 8. Constit. Apostol. cap. 28. & Concilii Niceni Liber. 14. desumunt cit. Suarez conclus. 3. & Henriquez Lib. 8. cap. 54. n. 2.*

Dixi etiam, De Jure, intelligi Communi; quia *Clement. cit.* rigori derogatum est per privilegia Apostolica, à Nicolao V. Sixto IV. Julio II. Leone X. & Paulo III. concessa: vi quorum Religiosi Mendicantes & alii, qui cum ipsis in privilegiis communicant, Parochorum licentiâ non requisitâ, SS. Eucharistiâ omnibus Christi Fidelibus, quibus eius sumptio prohibita non est, ministrare in Ecclesiis suis possunt, exceptâ Communionem Paschali & sumptione sacri Vincti, ut explicat Suarez *Tom. 4. de Relig. Tract. 10. lib. 6. cap. 3. n. 8.* & Barbosa *de Offic. Parochi cap. 20. n. 8. Communionem;* inquam; quia istâ, juxta Ecclesiæ præscriptum, *c. Omnia utriusque cit.* in Parochia jam refectis SS. Eucharistiâ tempore etiam Paschali & ipsis Canonibus Resurrectionis Dominicæ diebus ministrare non prohibentur, ut habetur in *Compend. Privileg. S. J. V. Eucharistiæ §. 2. & docent cit. Suarez cap. 3. n. 7. Tamburin. Tom. 2. de Jure Abbatis disp. 5. q. 3. Miranda Manual. Prelat. q. 42. art. 2. conclus. 2. & alii contra Navarrum Manual. cap. 21. n. 51.*

Quartum jus Parochiale est Solemnizatio & Benedictio Matrimoniorum, *Aliter 3. q. 5. c. fin. pr. & §. Sanè de Clero deß. despons. & Trident. Sess. 24. cap. 1. de Reformat.* ubi ea aliter, quam coram proprio Parocho vel alio sacerdote de ejus vel Ordinarii diocelani licentiâ, contracta irritantur, *ut Lib. 4. Tit. 3. plenius tradetur.*

Quintum, administratio extreme Unctionis; nam etiam hoc Sacramentum licet validè à quovis Sacerdote, ut colligitur ex

gitur ex Concil. Trident. Sess. 14. de Ex-
trema Unct. cap. 3. & can. 4. & cum S.
Thoma in 4. dist. 23. q. 9. & art. 2. tra-
dunt Rodriguez Tom. 5. Regul. q. 79. art.
1. & Suarez Tom. 4. in 3. p. dist. 43. s.
1. n. 4. licet tamen id sacerdos non ad-
ministrat: nisi in infirmum habeat juris-
dictionem, ab Ecclesia non impeditam;
ac proinde non nisi proprius illius Paro-
chus vel ab isto delegatus sit, Sylvester
7. Unctio Extrema, q. 4. Laiman Lib. 5.
tract. 8. cap. 7. n. 3. & Bonacina l. cit.
dist. 7. q. Unica, p. 6. n. 4. Imò Sacer-
dotes Regulares saltem Exempti (proba-
bilis etiam non-Exempti, Suarez de Cen-
sur. dist. 22. s. 4. n. 5.) Sacramentum
hoc extra calum necessitatis quod scilicet
Parochus proprius abest, vel per ma-
nifestam injuriam non vult, & superior
adiri nequit) administrantes, excommu-
nicationem Papæ reservatam ipsò factò
incurrunt, cit. Clement. 1. de Privileg.

20. Sextum, Auditio Missæ diebus Do-
minicis ac Festis; sicut enim his illam per
se vel alios celebrare Parochi, Trident.
Sess. 23. cap. 14. de Reformat. sic Paro-
chiani iisdem diebus illi in propria Paro-
chia interesse tenentur, can. In Dominicis
& Fe. q. 2. & c. Ut Dominici 2. hanc Rubr.
quibus Parochi alienos parochianos ta-
libus diebus non admittere, & prius
quam Missam celebrent, ad eam audien-
dam Ecclesiam ingressos eijcere jubentur.
Imò Extravag. 2. inter Com. de Treuga
Religiosis Mendicantibus sub excommu-
nicatione prohibetur; ne prædicent, po-
pulum ad Missam diebus Festis in propria
Parochia audiendam non teneri.

21. Verùm huic antiquorum Canonum
rigori cum tempore derogatum est, par-
tim per generale aut saltem plurimum
Provinciarum Consuetudinem, præser-
tim in civitatibus: in quibus fideles die-
bus Festis Missæ, in qua volunt, Eccle-

sia, vel Oratorio solent, & licetè possunt
interesse, Sylvester 7. Missa 2. q. 5. &
Gutierrez Canon. 2. Lib. 1. cap. 30 n. 21.
partim Constitutione Leonis X. à Barbo-
sa de Offic. Paroch. cap. 11. n. 15. rela-
ta: quæ daclatur, Fideles in Mendi-
cantium (& aliorum Regularium, cum
ipsis in privilegiis communicantium) Ec-
clesiis absque contemptu proprii Parochi
Missam Dominicis Festisque diebus au-
dientes Ecclesiæ præcepto satisfacere.
Non obscure his favet S. Synodus Tri-
dentina: quæ, dum Sess. 22. in decreto
de Observand. in Celebr. Missæ dicit, po-
pulum monendum (non cogendum) ut
ad suas Parochias diebus Dominicis &c.
accedat, satis insinuat, ad has acceden-
di præceptum hodie non dari: quòd à
Cardinal. Interpp. declaratum, testes sunt
Zerola Prax. Episc. 7. Parochia & V. Mis-
sa s. 6. & Hieron. Roderic. Compend.
22. Regular. Resol. 25. n. 5.

Quod si tamen, parochianis Missas
majorem partem alibi, & præsertim in
Sacellis vel Oratoriis privatis & in Eccle-
siis à Sede Apostolica non privilegiatis au-
dientibus, Ecclesiæ Parochiales defere-
rentur, Episcopi esset, populum ad suæ
Parochiæ frequentationem commovere,
juxta Trid. l. cit. & hanc etiam aliis, sed
mitioribus modis & sine censurarum a-
liarumque penarum comminatione, pro-
movere, Azor p. 1. Instit. lib. 7. cap. 5. q. 6.

Septimum est verbi Divini Prædica-
tio: quam in sua quemque Parochia, si
commodè potest, audire teneri, & po-
pulum ad hoc admonendum, patet ex
Trident. Sess. 24. cap. 4. de Reformat.
Parochos ad eam diebus Dominicis Fe-
stisque solennibus per se vel alios idoneos
verbi Divini præcones faciendam obliga-
gari, disertè habetur ejusdem S. Synodi
decretis Reformatoarius Sess. 5. cap. 2. Sess.
24. cap. 7. & Sess. 25. cap. 2. ubi Episco-
pi in

pi in Parochos eam negligentes, quantumvis alijs ab eorum jurisdictione exempti sint, si moniti suo muneri defuerint, per censuras Ecclesiasticas alijsve penas, suo arbitrio infligendas, procedere jubentur.

23. Quamvis autem verbi Divini predicandi munus unum ex Parochialibus, ita tamen Parochis caterisque animarum pastoribus proprium non est; ut non etiam competat Religiosis: qui cum superiorum suorum licentiâ & petitiâ Benedictione Episcopi verbum Divinum predicare possunt in proprijs suorum Ordinum Ecclesijs: & aliqui extra illas in omnibus locis & plateis publicis, juxta *Extravag. 1. inter comm. de Privileg. & Constitutionem Pauli III. in favorem Societatis JESU editam 1545.* Imò, consentiente Parochò, & Episcopò facultatem tribuente in ipsis etiam Ecclesijs Parochialibus, *Extravag. cit. & Clement. Dudum 2. §. In Ecclesijs, de Sepult.* Ex specialibus etiam privilegijs ejusdem Societatis Religiosis habere licet Catecheses, quibus pueris alijsque rudibus Christianæ Fidei rudimenta explicantur: ad quas singulis saltem Dominicis festisque diebus per se aut alios habendas Parochi graviter obligantur: & si hujus sui officij negligentes sint, censuris alijsque pœnis Ecclesiasticis compelli ab Episcopis possunt, secundum Trident, *Seff. 24. cap. 4. cit.*

24. Octavum, sunt varii actus officio Parochiali annexi; ut in iis clerici seculares inferiores, etiam beneficiati se nequeant immiscere: ut sunt Benedictio & dispensatio cereorum in Festo Purificationis B. Mariæ Virg. Cinerum primâ die Quadragesimæ & Palmarum Dominicæ Festum Paschatis antecedente: Benedictio Fontis Baptifimalis, celebrationes Missæ in Cœna Domini & Sabbatho

sancto: Delationes SS. Sacramenti & Processiones per Parochiam, Barboia de *Officio Parochi cap. 12. à n. 2.* Cujusmodi tamen actus aliquos ex privilegio exercere valent Regulares.

Nonum, Denuntiationes Feltorum & Vigiliarum, in quibus ex præcepto Ecclesiæ, statuto diocesanò vel loci Consuetudine est jejunandum: Publicatio & explicatio Jubilæorum atque Indulgentiarum, jubente Episcopo, inter Missarum solennia faciendâ, *cit. Barboia cap. 16. à n. 1.* uti & Denuntiationes matrimoniorum, faciendâ modò *Lib. 4. Tit. 3.* declarandò.

Decimò demum, Parochis competunt Jura Sepultura, & ratione illius electæ alibi, præstantæ Canonice positionis, declarata ad præcedentem: & ad proximè sequentem Rubricam declarata Jura Decimarum, Primitiarum & Oblationum.

ARTICULUS III.

De earundem Limitibus & Limitaneorum Causarum Judicio.

SUMMARIUM.

27. *Limites diœcesum solâ Apostolica auctoritate constituuntur.*
28. *Parochiarum etiam Episcopi auctoritate constituuntur.*
29. *Atque etiam mutantur.*
30. *Per viam solius Prescriptionis.*
31. *(Nisi incerti sint) non mutantur.*
32. *Etiamsi ea hominum memoriam excedat.*
33. *Lites super iisdem limitibus inter Ecclesiasticos sunt.*
34. *Speiatiò Jure.*